

Lund Universitet
Statsvetenskapliga institutionen

STVK01
VT12
Handledare: Ted Svensson

Sociala medier och revolutionen

En fallstudie om sociala mediers inflytande på revolutionen i
Egypten

Mariam El-Desouki

Abstract

This is a case study that aims to explain social media's impact on the outcome of the Egyptian revolution by examining the social and political issues. The social mobilization process intends to seek citizens' rights to sustain a civil society.

Two main theories about the role of media from a social perspective and civil society are used in order to understand the rise of revolution and what criteria are being met for democratization. The study was conducted using articles, blogs and Facebook updates during 2011. This study shows that social media has provided a sphere for critical political opinions and a freedom of speech that overrode the state repression; However Social media was one of many tools that enhanced the public sphere to make a progress of social mobilization and to some extent, had an impact on the output of 25 January 2011 Egyptian Revolution that led to the ousting of former President Hosni Mubarak. In conclusion, online and offline catalytic tools, strategies, beside political opportunities smoothed the way to social and political mobilization and organization of the ground movement between revolutionaries, which had influence on overall context of the revolution.

I came to the conclusion that social media was used as a tool rather than a cause which erupted into a revolution.

Keywords: Sociala medier, Egypten, revolution, civila samhället, mobilisering.

Words: 9292

Innehållsförteckning

1. Inledning	1
1.1 Syfte och Frågeställning.....	2
1.2 Disposition.....	2
1.3 Avgränsningar	3
2. Bakgrund	4
2.1 Politisk historia.....	4
2.2 Revolutionen i Egypten.....	5
3. Metod och Material	6
3.1 Fallstudie.....	6
3.2 Material	7
3.3 Källkritik	7
4. Teoretiskt ramverk	9
4.1 Begreppsdefinition.....	9
4.1.1 Sociala medier.....	9
4.1.2 Det civila samhället.....	10
4.1.3 Mobilisering.....	10
4.1.3 Revolution	11
4.2 Sociala nätverkssajter och medborgerligt engagemang	11
4.3 Teorin om det civila samhället	13
4.4 Mobilisering som koppling mellan teorierna.....	14
5. Analys och resultat	15
5.1 Bakomliggande orsaker.....	17
5.2 Det civila samhället under revolutionen	17
5.3 Sociala mediars effekt på mobiliseringsstrategier.....	19
5.4 Hur leder sociala medier till en kollektiv aktion?	21
5.5 Sociala mediars effekt på den offentliga politiken	23
6. Avslutande diskussion	26
7. Förslag på vidare forskning	27
8. Litteratur- och källförteckning	28

1. Inledning

Sociala medier är ett av de viktigaste redskapen som ledde till att människor har kunnat utbyta åsikter och idéer i det egyptiska samhället. Följaktligen spreds dessa idéer, och det uppstod ett nytt händelseförlopp i den egyptiska historien, den egyptiska revolutionen, som kallas 25 januari. Folk strävar efter att uppnå frihet som en viktig förutsättning, där parollen för den egyptiska revolutionen var bröd, frihet och social rättvisa. Sociala nätverkssajter har skapat möjligheter för den unga egyptiska generationen att utbyta sina åsikter om olika vägar att åstadkomma en politisk förändring.

Den egyptiska polisen var en av regimens armar som praktiserade tortyr i mer än 30 år. För att leverera ett starkt budskap till den egyptiska regimen valde aktivisterna polisens dag för att demonstrera (Cook 2011:7). Folket valde att inte hylla poliserna för deras ansträngningar, utan de visade sitt missnöje genom att demonstrera (ibid).

Förutom sociala medier, har media i allmänhet kunnat utöva makt både över den politiska dagordningen och människors tankar (Strömbäck 2009, s.114). Sociala medier som cyberspace skapar en miljö för människor att uttrycka sina åsikter och dela med sig av material som filmer, bilder, åsikter och meddelanden. Genom att använda sociala medier når budskap ut till fler människor runt om i världen. Därför har sociala medier som FaceBook, Twitter, MySpace, YouTube och bloggar blivit internationellt populära för delning av information. Sociala medier har fungerat som medel för kommunikation för både oppositionen och regimen under demonstrationerna i Egypten.

Kontrollen över medierna var en av de faktorer som ledde till att folkets röster aldrig kom fram och var endast till fördel för Mubaraks auktoritära styre. Den enda utvägen att kunna yttra sig utan att bli dömd eller fängslad för sina åsikter var att använda sociala medier som ett sätt att sprida information och använda rätten till yttrandefrihet. Detta sades av aktivisten Wael Ghonim:

"Our revolution is like Wikipedia, okay? Everyone is contributing content, [but] you don't know the names of the people contributing the content. This is exactly what happened. Revolution 2.0 in Egypt was exactly the same. Everyone contributing small pieces, bits and pieces. We drew this whole picture of a revolution. And no one is the hero in that picture"(Wael Ghonim 2012: 115).

Vad Wael Ghonim ville säga i sitt uttalande var det inte fanns någon enskild hjälte utan att alla som deltog bidrog till revolutionen.

1.1 Syfte och Frågeställning

Uppsatsen syftar till att undersöka sociala mediers inflytande på den egyptiska revolutionen 2011. Anledningen till att belysa frågan är att klargöra revolutionens utgångspunkt. Således kommer olika faktorer till uppkomsten av revolutionen att redovisas. Frågeställningen som valts att arbeta efter är:

- *I vilken utsträckning bidrog sociala medier till den egyptiska revolutionen?*

För att besvara denna fråga, kommer olika bakomliggande orsakerna till revolutionens att undersökas.

1.2 Disposition

Uppsatsen är indelad i följande huvudrubriker:

- **Översikt.** Här ges en sammanfattning av revolutionen. Jag redogör även för möjliga utlösande faktorer till revolutionen som ofta är sammankopplade till samhällsförändringar. De faktorer som jag kommer att undersöka är det civila samhället, mobiliseringsprocessen och de sociala mediernas inflytande.
- **Politik.** Här redogörs för Egyptens politik. Med denna punkt vill jag skildra politiken under Hosni Mubaraks tid och vilka förändringar politiken har fått efter hans avgång. Bildandet av partier har även spelat en stor roll i den egyptiska politiken.
- **Analys.** I detta kapitel kommer uppsatsen analysera och redogöra för vilka faktorer som kan ha legat bakom förekomsten av den egyptiska revolutionen.
- **Resultat.** I resultatdelen kommer uppsatsen att lyfta fram frågan om sociala medier var den direkta faktorn till revolutionens start eller endast en bidragande faktor, med hjälp av teorierna.

1.3 Avgränsningar

I denna fallstudie, begränsas forskningen genom att inte undersöka sociala medier i sig utan enbart som ett verktyg under revolutionen. Jag kommer inte att argumentera ur religiösa synpunkter kring den egyptiska revolutionen. Jag vill skilja mellan religion och politik för att det enligt min syn oftast förknippas med länder i Mellanöstern och Nordafrika. Det viktigaste är att belysa samhällsproblemen och inte gå utanför det valda ämnesområdet. Uppsatsen kommer endast att behandla den egyptiska revolutionen under året 2011 och inte den arabiska våren som omfattar revolutionen i grannländerna Tunisien, Libyen, Syrien och Yemen. Fallstudien avser studera sociala mediers inverkan på det politiska och sociala strukturen i Egypten under loppet av 2011.

2. Bakgrund

2.1 Politisk historia

Egypten är enligt grundlagen en parlamentarisk demokrati med ett oberoende rättsväsende som fortfarande är verksamt idag. Egyptens tidigare styrande parti bildades först av presidenten Anwar Sadat 1976 under namnet. Nationella demokratiska partiet (NDP) som hade makten tills presidenten Hosni Mubarak tog över 1981. Sedan starten av NDP har partiet haft ett stort och dominerande inflytande över Egyptens representativa institutioner, och genom oegentligheter vunnit majoriteten i varje riksdagsval sedan 1979 sig (Ghonim 2012: 12-13).

Under Hosni Mubaraks styre fungerade NDP som ett verktyg för den verkställande makten och som en mekanism för beskydd av staten (Elliesie et al. 2010: 7-9). Förutom sin kontroll av centrala lagstiftande institutioner, hade partiet ett mäktigt inflytande på det kulturella och politiska livet samt på utbildningssystemet. Partiet auktoriserade politiska partier och det civila samhällets olika grupper. NDP begränsade andra partiers inflytande i samhället. NDP har fått internationella påtryckningar för att genomföra politiska reformer (Elliesie et al. 2010: 10-12), och Egypten kritiserades internationellt för brott mot de mänskliga rättigheterna.

Ett redskap för att upprätthålla diktaturen var den så kallade undantagslagen, som infördes år 1958. Den gav rätt till de verkställande myndigheterna att kunna gripa vem som helst, och förhöra samt fängsla dem utan någon häktningsorder. Den gripna hade inte heller rätt till advokat (Elliesie et al 2010: 14-16). Myndigheterna har också haft rätten att förbjuda protester och folksamlingar utan tillstånd av säkerhetstjänsten. Myndigheter kunde använda undantagslagar när landets medborgare mobiliserade sig (Ghonim 2012: 12-13).

De ekonomiska och sociala skillnaderna präglade samhället i stort, och en utbredd korruption hindrade både den ekonomiska utvecklingen och fördelningen av resurser. Arbetslösheten var mellan 9-12% och fattigdomen var hög under de senaste tio åren, där 40 % av befolkningen levde under fattigdomsgränsen. Arbetslösheten i det egyptiska samhället betraktas som ett av de största samhällsproblemen. Vad gäller fattigdomsproblemet, så har detta ökat under diktatorns styre, där en tredjedel av befolkningen hade brist på mat och rent vatten. minimilönen sjönk dramatiskt som andel av BNP per capita:

Minimilönens andel av BNP per capita i Egypten

År 1984	60 %
År 2007	13 %

Det vill säga att de rika har blivit rikare, och fattiga blivit ännu mer fattiga. Folket hade under många år varit mycket missnöjda med orättvisorna i samhället¹. (Ghonim 2012: 43-47).

2.2 Revolutionen i Egypten

Den 25 januari 2011 samlades ca mer än 1.000 människor på Tahrirtorget i centrala Kairo. Uppmaningen till protesterna den 25 januari kom via Facebooksidan ”*Kullena Khaled Said*” ”Vi alla är Khaled Said”. Facebooksidan lades upp för att kräva en rättvis regering som försvarade de mänskliga rättigheterna. Via denna sida uppmärksammades fallet om den unga aktivisten, Khaled Said som blev förföljd och misshandlad till döds på öppen gata i staden Alexandria i juni 2010, för att han hade publicerat några inlägg på Facebook sidan som handlade om två säkerhetspoliser som utförde sitt arbete på ett olagligt sätt (Ghonim 2012: 194). Inlägget handlade om en film när de torterade häktade individer.

Mordet väckte en enorm avsky bland unga egyptier och antalet aktivister och anhängare till protesterna ökade snabbt. Samtidigt inbjöd protesterna för social förändring i Tunisien det egyptiska folket att bli mer engagerade i sina åsikter (Ghonim 2012: 194). Protesterna och demonstrationerna ledde till ett våldsamt bemötande från landets polis och militär.

Internetuppkopplingen under revolutionen var usel och spekulationerna visade att säkerhetsstyrkorna begränsade uppkopplingen för att kontrollera massorna. Den 1/2 2011 stängde regeringen ner åtkomsten till internet och blockerade webbsidorna Facebook och Twitter, i ett sista försök att hindra protesterna (Ghonim 2012: 218)

Sammanfattningsvis kan förändringarna i regimen under revolutionen beskrivas på följande sätt: genom ett tv-sänt tal den 1/2 2011 meddelade Mubarak att han inte skulle kandidera till presidentvalet 2011 men att han tänkte sitta kvar vid makten tills valet i september. Folket besvarade Mubarak utspel med missnöje och ytterligare protester.

Den 11/2 2011 meddelade till slut vice-presidenten Omar Slueiman att Hosni Mubarak valt att avgå. Hussien Tantawi som är ledare för det militärrådet SCAF tog över den reella makten (Filiu 2011: 57-58). Försöket att finna en politisk lösning under 2011 hade ännu inte lyckats, varför revolutionen fortfarande måste sägas ha varit pågående vid årsskiftet (Cook 2011: 296 - 299).

¹/regimen egyptiska den med missnojet bakom fattigdom och <http://arbetartidningen.se/2011/02/orattvisor>

3. Metod och Material

I detta avsnitt avser jag att beskriva mitt tillvägagångssätt för fallstudien som presenteras i denna uppsats. Jag kommer först att klargöra syftet med fallstudien, ge förklaring på centrala begrepp samt ställa upp avgränsningar. Detta kapitel avslutas med en generell metoddiskussion där jag problematiserar uppsatsens forskningsdesign som utgörs av att genomföra en kvalitativ textanalys i form av en beskrivande studie av sociala mediers påverkan på revolutionen. En brist inom den diskurs jag har valt är att materialet var begränsat, det finns än så länge få analyser ur ett statsvetenskapligt perspektiv av relationen mellan sociala medier och revolutionen i Egypten. Därför valde jag att göra en teoriutvecklande fallstudie baserad på revolutionen i Egypten, som ett av de första i sitt slag.

3.1 Fallstudie

Detta är en teoriutvecklande fallstudie som kommer att byggas på ett teoretiskt ramverk. Anledningen till användningen av ett teoretiskt ramverk istället för en enskild teori är att det inte finns någon teori som applicerar på fallet Egypten som det ser ut idag. En fallstudie är: "*... en forskningsansats, som ligger mellan konkreta uppgifter, tekniker och metodologiska paradig.*". (Teorell & Svensson 2007: 236 ff). George och Bennets definition av fallstudie tar fasta på att fallstudien är en detaljerad undersökning av en historisk samt viktig händelse som prövas genom olika förklaringar.

Skillnaden mellan användning av fallstudier och att berätta historier är den teoretiska ram, som ger generaliserbarhet av fallet själv (Teorell & Svensson 2007: 236 ff).

Det finns två olika sätt att behandla fallstudier. Det första innebär jämförelse mellan två olika fall. I detta fall skulle en jämförande fallstudie kunna innebära till exempel en jämförelse mellan revolutionen i Egypten och revolutionen i Tunisien, för att undersöka skillnader i orsaker till och utkomsten av de samhällsförändringar som skedde. Det andra, som jag kommer att använda, innebär att beskriva och analysera ett enskilt fall med hjälp av teori eller ett teoretiskt ramverk, och fokus här hamnar på att tillämpa fallet på teorin.

Jag har också identifierat grundläggande relevanta omständigheter, som förändrade den politiska miljön före revolutionen. Dessa händelser kan uppfattas som ett formativt element som har en definitiv påverkan på en hel kedja av händelser som orsakade utfallet (Esaiasson et al 2007: 145). Ett exempel på ett fall är mordet av Khalid Said som har väckt upp möjligheten för en ökad kommunikation via SNS. Jag vill undersöka revolutionen genom att studera de samtida sociala medierna som kan ha påverkat utvecklingen av revolutionen.

3.2 Material

Jag kommer att använda mig av två olika sorter källor, det ena är sociala medier underrevolutionen och de andra litteraturerna om sociala medier och det civila samhället. I en del av uppsatsen har jag också gått igenom några grundläggande uppgifter, främst om nyheter från den arabiska nyhetskanalen Al-Jazeera, statusuppdateringar från Twitter och Facebook, samt böckerna ”*Revolution 2.0*” av Wael Ghonim; ”*The struggle for Egypt: from Nasser to Tahrir Square*” av Steven Cook, ”*Life as politics: how ordinary people change the Middle East*” av Assef Bayat, och ”*Connecting the national and the virtual: can Facebook activism remain relevant after Egypt’s January 25 uprising? International journal of communication*” av Elisabeth Iskander.

De sociala medier jag har granskat är Facebook, Twitter och bloggar av aktivister som t.ex. Nawara Negm

Jag har även granskat källan till "The Fund for Peace"², som visar *Failed states index* en tabell om Egyptens plats tillsammans med andra länder, där länderna rankas enligt korruption och staters kollaps. Jag har försökt att använda de mest aktuella materialen och jag har separerat primära och sekundära material från varandra enligt en kritisk ansats (Esiasson et al., 2007, sid 323-324).

3.3 Källkritik

Källkritik handlar om *uppsättning av metodregler* som måste användas för att kunna utvärdera sanningen, om en berättelse eller händelse är sann - därigenom bedöma trovärdigheten i påståenden om historiska förlopp t.ex. fallet revolutionen i Egypten, samt nutida uppgifter och information om sakliga förhållanden (Esiasson m.fl. 2010: 313).

För att kunna undersöka det som har hänt, kommer jag att utgå ifrån ett verktyg för att systematiskt kunna utvärdera samt tolka händelsen. För att besvara frågan om sociala mediars inverkan på det civila samhället i Egypten, vill jag först och främst veta hur gick det till? Vad blev sagt? Vem gjorde vad? (ibid:314).

Denna fallstudie är byggd på en undersökning om sociala mediars inverkan på det civila samhället, och det var lite svårt att få tag i information som berör ämnet. Ämnet är ganska nytt och är därför mycket begränsat. SNS, sociala nätverkssajter är även ett fenomen som och varit oväntat för den egyptiska regeringen att få möta de sociala rörelserna. Därför var källorna för denna undersökning nya och uppstod samtidigt med händelsens tillkomst.

²grid2010 <http://www.fundforpeace.org/global/?q=fsi>

De källor författarna använder för att belägga historiska påståenden uppstår av två typer av källmaterial, det ena är olika former av *kvarlevor* av mänskliga aktiviteter, de andra gäller olika former av mänskliga aktiviteter (Ibid: 314). Ordet *kvarlevor* betyder fysiska spår som uppkommer genom historiska händelser eller förhållanden. Här har jag därför samlat informationen genom bloggar och nya händelser från SNS (Ibid:314). Fördelen med SNS är att jag kunde samla användbar information direkt online med hjälp av sparade händelser, i den meningen att all information på dessa webbplatser som Facebook, YouTube och Twitter registreras historiskt och ger en idé direkt från evenemanget.

Däremot var mina primära källor intressanta för min undersökning, men de visar inte tillräckligt avtryck av SNS än att det varit som en metod.

En av de mest använda böckerna i studien är Steven Cook (2011), *The struggle for Egypt*. Denna används som en primärkälla, då den ger en tydlig förklaring på användningen av sociala medier inför revolutionens uppkomst. Men sedan från och med mitten av boken, så beskriver Cook mest det civila samhällets förhållande till revolution med beskrivning av händelser på Tahrirtorget. Där saknar jag en del av sociala mediers roll under revolutionens gång. Delvis kom Bayats bok, *Life as politics: how ordinary people change the Middle East* som fortsätter beskrivningen av samhällsförändring och civilsamhällets roll i den. Jag valde sedan att avsluta med Elisabeth Iskanders artikel om *Connecting the national and the virtual: can Facebook activism remain relevant after Egypt's January 25 uprising?*, vilket redogör för sociala mediers nödvändighet för det civila samhällets motivation som utgjorde en revolution. Hennes artikel ger även förklaring till vad sociala medier kan innebära och vad de har för roll. Jag anser att artikeln hon skrev är ett nödvändigt verktyg som kan bidra med stöd för att kunna uppnå svar på min frågeställning.

4. Teoretiskt ramverk

I detta avsnitt redogörs viktiga begrepp och två teorier där den första behandlar en teori om det civila samhället och den andra teorin diskuterar om medias roll i ett samhälle. Valet av teorierna stödjer uppsatsens ämne och bidrar till djupare förståelse för hur revolutionen i Egypten startade. Jag valde att börja med teorin om ” Sociala nätverkssajter och medborgerligt engagemang” för att undersöka sociala mediers roll i samhällsutvecklingen.

Den andra teorin om ”det civila samhället” används för att undersöka vilka olika faktorer i det civila samhället som har varit pådrivande i samhällsförändringen och revolutionens uppkomst. Sammankopplingen och relationen mellan det civila samhället och användning av sociala medier kan förklaras i form av mobilisering. Mobiliseringsprocessen bedöms i denna fallstudie vara den förändring som unga aktivister påbörjade genom sociala medier, och sedan ute till det civila samhället.

4.1 Begreppsdefinition

I detta kapitel definieras sociala medier, det civila samhället och mobilisering. Valet av dessa definitioner stödjer uppsatsens syfte och hjälper läsaren att förstå grunden till revolutionen.

4.1.1 Sociala medier

Sociala medier är detsamma som sociala nätverk. Sociala medier inbegriper internetanvändning av webbsidor t.ex. hemsidor som Facebook, Myspace, Twitter, YouTube och bloggar. Sociala medier uppmuntrar användare att dela med sig av åsikter, information och meddelanden i form av digitalt material. Sociala nätverks webbplatser, i form av webbaserade tjänster, får individer att skapa en offentlig profil i ett avgränsat system. Dessa webbplatser skapar möjligheter för användare att formulera en lista av andra användare, och där emellan införs nya informationer som delas med andra användare (McQuail's 2005: 570).

Anledningen till att det kallas för ”sociala nätverk” är att detta fenomen sker offentligt dvs. delas med andra människor över hela världen. Orsaken till att inte benämna det endast som ett nätverk, är att nätverk betyder initiering till kontakt som oftast sker mellan främlingar. Detta har även skapat ett gott samarbete mellan användarna som inte skulle ske annars via media som TV och radio (McQuail's 2005: 570).

4.1.2 Det civila samhället

Det civila samhället är en sfär av fri aktivism och intresseorganisationer för grupper av olika slag. Ur Michael Walzers tolkning, definieras det civila samhället som en koppling till att det bör finnas demokrati i ett samhälle. Walzer hävdar att man bör definiera det civila samhället mer allmänt inom politiska partier och sociala rörelser samt i samband med demokratiska förändringar i ett land. För att ytterligare utvidga definitionen av det civila samhället när det gäller protester och sociala rörelser gäller det att inkludera hur vi förstår och tolkar sambandet mellan medborgerlig aktivism och olika steg inom en demokratisk process (Letki 2009 :159). Ett civilt samhälle betraktas utifrån demokratisk och ekonomisk konsolidering. Det vill säga, samhällen med låga nivåer av socialt kapital och svaga civila samhällen har svårt att uppnå antingen transformation eller att konsolidera ett nytt demokratiskt system. Linz och Stefan listar att det civila samhället är ett av de nödvändigaste områdena för moderna demokratiska stater (ibid) .

4.1.3 Mobilisering

Begreppet mobilisering har många betydelser beroende på vilket ämne det förklarar. Utifrån statsvetenskapligt perspektiv förklaras mobilisering utifrån social mobilisering. UNICEF definierar social mobilisering som en process som intresserar samt motiverar medborgarna och de allierade på både nationell och lokal nivå, vilken har ett syfte att utöka vetskapen och efterfrågan om vilka mål som vill uppnås och vilken utveckling som förväntas. Medlemmar som finns i olika organisationer, institutioner, med gemensamma nätverk, religiösa grupper, samt andra som arbetar på ett koordinerat sätt, har målet att ha dialog och diskussioner för sin planering. Social mobilisering handlar om en metod som underlättar för förändring, genom aktörer som under en tid har deltagit med sin närvaro och sina insatser (UNICEF: 2008).

Social mobilisering definieras som en politisk metod och används oftast vid proteströrelser till att sätta igång en demokratisk process i en stat. Mobilisering avser en strävan efter medborgarnas rättigheter för att upprätthålla ett demokratiskt samhälle (Letki 2009, s.164). För att kunna utföra en politisk förändring menar Letki att medborgarna själva väljer vilken metod de vill använda för att mobilisera (ibid).

4.1.3 Revolution

En definierat begrepp av politikern Kuran om politisk revolution i modern historia, definieras som en grundläggande förändring i den sociala ordningen. Innebörden av ordet revolution står för omvälvning eller grundläggande förändring som vanligen inträffar under en kort tid. Den sociala ordningen medför på kort tid en massiv förändring av människors politiska och sociala krav. Den egyptiska revolutionen var en uppsättning av en allmän rörelse med socio-politisk karaktär som slutligen ledde till fullständig förändring från en konstitution till en annan. Exempel på de egyptiska politiska förändringar som skedde under revolutionen; Mubarak avgick, parlamentet upplöstes, en ny regering bildades, flera nya partier bildades, och det högsta militära rådet (SCAF) tog till slut över landet. Revolutionen medförde en tydlig förändring; yttrandefrihet för att uttrycka sina åsikter och intressen med många sociala och politiska program. Därmed uppkom friheten av personlig identitet för individers uttryck, för både sin individualitet och grupptillhörighet (Kuran 1989: 41).

4.2 Sociala nätverkssajter och medborgerligt engagemang

I *"A Network Self - Identity, Community and Culture on Social Network Sites"* beskriver Papacharissi m.fl. i kapitel en studie av användare av sociala nätverkssajter: *"United We Stand? Online Social Network Sites and Civic Engagement"*.

I denna studie har 52 % av antal internetanvändare i USA studerats i syfte att undersöka kopplingen mellan deras aktivitet på sociala nätverkssajter, och deras politiska och medborgerliga engagemang. Studien menar på att aktivitet på sociala nätverk som t.ex. Facebook, YouTube och MySpace har sidoeffekten att många som tidigare inte varit politiskt aktiva eller intresserade, blir mer informerade om och insatta i samhällsfrågor, och att detta ökar deras känsla av att tillhöra ett samhälle: *"Several social capital studies have focused on social network site's ability to enhance a sense of community, specifically by bridging and bonding social capital."* (Papacharissi 2011: 189)

Det ökade utbytet av åsikter och diskussioner mellan människor, på internet och i verkligheten, ökar det politiska medvetandet och människors intresse för att bli mer politiskt aktiva och delta som medborgare i samhället:

"...Facebook may also provide a comfortable environment for those not normally engaged in political activity because they see their friends engaged in political behavior on Facebook, which, in turn, translates into offline political participation" (ibid: 187)

Studien exemplifierar med Barack Obamas presidentkampanj inför det amerikanska

presidentvalet 2008, då han lyckades mobilisera väljare via framförallt Facebook och MySpace. Kampanjen knöt till sig 2.4 miljoner Facebook väljare, medan Obamas motståndare John McCain, som inte använde sig av internet i lika stor utsträckning, endast nådde ut till 624.000 väljare. Obamas strategi lyckades då han nådde ut till många unga väljare, som är överrepresenterade bland internetanvändarna och varav många var förstagångsväljare, och fick deras sympatier (ibid: 190).

Här måste dock påpekas att studien även visar att det generella röstdeltagandet inte ökar av deltagande på sociala nätverkssajter, och att synen på etablerade politiker ibland till och med minskade som en konsekvens av information som mottogs och utbyttes:

”Social network use links to civic participation, but not political participation or confidence in government... Because social network sites are designed to connect individuals, it is not surprising that it is more connected to civic participation such as volunteering for local organizations” (Papacharissi 2011: 186)

Sociala nätverk uppstår av grupp kommunikation där kommunikation görs i flera plattformar till exempel överlappningen mellan aktiviteter både användare av Facebook och YouTube. Sociala nätverks webbplatser har förmågan att skapa ett socialt kapital, det vill säga att människor både använder SNS för att hålla kontakten med befintliga vänner och för att få mer information om personer som de träffat online och offline (Boyd & Ellison, 2007 Ellison et al, 2010;. Lampe et al ., 2006: 200f).

Där människor förlitar sig på sociala medier som ett slags information om politik och val, har sociala nätverkssajter konsekvent visat sig vara en till god för politiska attityder.

En sammanfattning av teorin som denna studie lanserar, är att interpersonella diskussioner ökar med ett frekvent användande av sociala nätverkssajter, och att dessa diskussioner är en nyckel till en fungerande demokrati: *”In that exposure to heterogenous discussion, networks has been linked to increased levels of political participation and political knowledge, nurturing dialogue and deliberation, and fostering understanding and tolerance.”* (Ibid:187-188). Sammanfattningsvis politiska åtgärder, särskilt politiskt intresse och styrkan i partitillhörighet, kommer att minska beroendet av sociala nätverkssajter och YouTube som kanaler för politiska attityder och beteenden. Men SNS och YouTube var mäktigt i offline politiskt deltagande (ibid: 202)

Jag valde denna teori till min fallstudie av Egypten därför att den visar hur viktigt nätverkssajter kan vara för en statspolitik. Jag vet att denna teori inte applicerar helt och hållet på mitt exempel eftersom denna teori utgår från ett exempel i annat helt annat land, USA. Jag valde ändå denna teori därför att det är den teori som bäst passar in på min fallstudie, eftersom det inte finns en teori som direkt behandlar sociala nätverkssajter och medborgerligt engagemang i en diktatur.

4.3 Teorin om det civila samhället

Det civila samhället är en av de viktigaste pelarna i varje civiliserat samhälle, där människor delar något gemensamt. Först när det civila samhället har rättigheter, kan en hållbar stat utvecklas. En teori om det civila samhället är nödvändig för att förstå den politiska situationen i Egypten samt den inverkan som oberoende personer och organisationer har haft på revolutionens tidslinje.

Michael Walzer är en statsvetenskaplig teoretiker som har skapat en teori om det civila samhället. Han definierar det civila samhället som föreningar som inkluderar kyrkor och organisationer som utgör ett traditionellt samhälle (Walzer 2002: 66).

Staten innefattar hierarkiska institutioner där statliga byråkratier och orättvisor ställs mot medborgarnas frihet att agera fritt. Det vill säga det civila samhället är ett självständigt område där frivilliga organisationer samverkar emot statens principiella självstyre.

Walzer påstår att ett stabilt samhälle uppnås via det civila samhället. Det civila samhället utmärks av följande principer:

- a) Att staten är skyldig att acceptera och begränsa sina krav på medborgarna och de primära föreningarna som finns (Walzer 2002: 67-68).
- b) Att gränserna sätts brett, dvs. att principen för civilisationen ska godtas samt försvara självständiga organisationer (ibid).
- c) Att staten ska låta det civila samhället etableras och anse demokratisering som ett mål (ibid: 69-71).

Med hjälp av det sammankopplade livet, genomsyrar etik för medborgarnas "egenintresse", dvs. utökar självtroende hos individerna och hänsyn till sig själva, tillhåller dem att stödja varandra samt att offra en del av sin tid och egendom åt statens välfärd (ibid: 69-71).

För att kunna förklara Walzers teori, är det nödvändigt att ta upp liknande förklaring av Michael Edward för att bekräfta Walzers teori om civila samhället.

Edward tyder på en koppling till det civila samhället, som stämmer överens med Walzers syn på det civila samhället, politiska frågor samt på vilka aspekter som verkställs. Edwards förklarar det civila samhället som höga nivåer av allmänt förtroende och samarbete, för att på ett reellt sätt kunna lösa de politiska och sociala problemen (Edwards 2004: 39). Det civila samhällets välmående utgörs av ett förenat samhälle, där medborgarna har möjlighet att yttra sig och medverkar gemensamt med andra i frågor som berör samhället. Detta förekommer genom en effektiv offentlig politik samt enighet i frågor gällande sociala och politiska ärenden (Edwards 2004: 39). Det som Edwards syftar till i hans kontext, är att det civila samhället har en ideal process. Den ideala processen i det civila samhället, sker med enighet av samhället tillsammans med den styrande makten som i sin tur skyddar samhället från både yttra och inre konflikter (Edwards 2004: 39).

Ett stödande argument till förklaring om det civila samhället utgörs av fredsorganisationen Mercy Corps analys. Deras förklaring till det civila samhället består av ett arbete mellan medborgarorganisationer och regeringen, som är grunden till ett hållbart samhälle. Detta inträffar genom att samhället grundar sig på processer för fredlig förändring till att skapa ett säkrare och effektivare samhälle. Politiska och sociala skeenden skall grunda sig på folkets vilja. Mercy Corps antyder starkt att det civila samhället bör komma på första plats där folkets vilja är det som räknas och inte den styrande makten (Corps 2003: 2).

Vad de båda tillför med Walzer är att alla tre har en koppling till en social förändring. och däremot samma företeelse på det civila samhället, som grundar sig på medborgarnas egen makt över sig själv och en socialt och ekonomiskt utveckling. Ändamålet är att folkstyre inte ska domineras av en auktoritär makt utan att demokratisering ska råda.

4.4 Mobilisering som koppling mellan teorierna

Om vi betraktar politiska rörelser som en ömsesidig process mellan två olika faktorer av sociala medier och en kollektiv definition, så kan faktorerna ses som sändare och mottagare. Medan sociala medier är avsändaren, som ett verktyg för inflytande, är definitionen av mottagaren folket som blir det drabbade målet genom en parallell påverkan från sociala medier, som utgör en förändring i det civila samhället.

Sambandet mellan sociala medier och det civila samhället är koncentrerat i form av social mobilisering. Sammankopplingen utgörs genom det civila samhällets arbete emot statens styre genom sociala mediers uppdateringar av information (Andersson 1999: 120). Detta visar att det civila samhället är beroende av media för att kunna fritt publicera information mellan användarna.

Det som utlöser mobiliseringsprocessen är grupper med ett särskilt syfte, som omvänder sina påståenden till handling, vilket innebär att de skapar en protest. Mobiliseringens främsta syfte är att kräva en förändring och utmana den styrande makten. Under en mobilisering finns det risk för utmaningar och nedgångar (Tarrow 2003: 144).

Målet är att försöka uppnå det som var förhindrat att uppnå förut. Social och politisk förändring är några av de största faktorerna som påverkar det civila samhället, vilket oftast styrs av den styrande makten. Kopplingen mellan det civila samhället och webbplatser för sociala nätverk uppnås genom att mobilisera det civila samhällets resurser via internet (Tarrow 2003: 112f).

Denna typ av mobilisering är förhållandet mellan det civila samhället och målet att använda sociala nätverkssajter. Dvs. att kommunikationen som sker genom sociala nätverkssajter och det civila samhället utgör den långsiktiga planen om en social och politiskt förändring, som är ett nyare och snabbare sätt att skapa den längtade mobiliseringen.

Mobilisering är en form av förändring, det vill säga övergången från ett läge till ett annat, som vidare leder till en radikal förändring i det civila samhället. Av denna anledning är sociala nätverkssajter till nytta, så att användarna kan ta initiativ att dela åsikter som får andra att delta i debatten (Tarrow 2003: 112f).

Förhållandet mellan användningen av dessa två teorier är begränsade i termen av "mobilisering", och visar den sammankopplade processen som ledde till deras användning i min uppsats.

Sociala relationer som skapas via sociala medier är oftast viktiga relationer där kommunikationen ökar samarbetet i frågor om både sociala och politiska frågor. I den sociala nätverket sker även informella interaktioner, som bildas via de civila medborgarna som fungerar för spridning av information. Den politiska diskussionen som bildas i form av utbyte av åsikter och information om politiska ärenden, skapar kraftfulla resurser hos medborgarna, utökar kommunikationen och samarbetet kring sociala och politiska frågor. Både informella och formella ömsesidiga påverkningar är nödvändiga. Mobiliseringen i denna diskurs, inträffas genom användning av sociala nätverk. Detta fungerar som den länkande processen mellan användarna och deras politiska deltagande (Letki 2009: 161).

Mercy Corps, tyder på en sammankoppling mellan media och civilt samhälle. De anser att media är ett viktigt verktyg som bör vara tillgängligt för medborgarna att yttra sina behov allmänt i samhället. Därför har media en förmåga att både utveckla och bidra till en social och politisk förändring (Corps 2003: 2). Mercy Corps hävdar även att sociala medier är ett verktyg som kan få det civila samhällets principer att komma igång med en samhällsförändring De har vidare utvecklat sin företeelse på hur ett välmående samhälle bör se ut samt har sammankopplat medias inverkan i förhållandet till det civila samhället. Därför är deras syn viktig att ta upp som ett sätt att förstå och begripa kopplingen under analysen. Däremot stödjer hennes förklaring på mobilisering om sammankopplingen mellan sociala medier och det civila samhället att förstå om sociala medier har haft någon direkt effekt på det civila samhället som uppgick till revolution (Corps 2003: 2).

5. Analys och resultat

Bloggaren Alaa Abdel Fattah beskriver revolutionen på följande sätt:

“We used everything, we did build websites and specific tools, we did code but we were also comfortable using the existing tools. We avoided building new platforms, we would do that only if an ad-hoc tool was needed: for instance to collect signatures for petitions, you have to code a bit because it has to fit specific regulations in order to be legally accepted as a petition. We also created platforms to train activists to use these tools, to bring the old generation on the Internet. But we also used existing tools like blogging platforms, Wordpress, Twitter, Facebook and all the rest...”
(Tumblr Camillás Notebook: 2011).

Beer D. & Burrows R. (2007), tyder på att sociala nätverkssajter (SNS) betraktas som mest sociala webb program, där användarna utökar dramatiskt och får med sig andra webb 2.0 dvs. användning av andra sociala medier såsom YouTube, Myspace och bloggar. Kommunikationen blev vanligare och enklare med användning av dessa nätverkssajter. Användning av SNS kunde idag motsvara ett lands befolkning, där Myspace har över 130 miljoner medlemmar och Facebook har ungefär 18 miljoner. Detta förklarar även hur sociala nätverkssajter var en viktig källa för användarna att utbyta information. Internet täcker endast cirka 24 procent av 80 miljoner av egyptiska befolkningen, men det kan stå för funktionen att underlätta tillgången till information om andra demokratiska samhällen.

Enligt Beer D. & Burrows R. skapade sociala nätverkssajter tillit mellan användare, lett till en ny gemensamhet, både deltagande och öppen kultur som kan bland annat bestå av olika identiteter från olika länder, så alla har potential att ses och höras (Beer D. & Burrows R. : 2007). Detta förklarar även hur användarna i sociala medier har gemensamt bildat sina åsikter gällande de allmänna samhällsproblemen som de upplever. Vad det gäller mordet på Khalid Said, uppstod det diskussioner, efter publiceringen av bilder på hans torterade lik, om polisbrutaliteten i Egypten. Det fanns även liknande bilder och videos som påvisade detta, men det var mordet på Khalid Said som fick diskussion att ta fart.

5.1 Bakomliggande orsaker

Som tidigare nämnt i uppsatsen var bakomliggande orsakerna till revolutionen fattigdom, korruption och den höga arbetslösheten

En annan bidragande orsak var att aktivisten Wael Ghonim som använde sociala medier för att yttra sig och skapa en samhällsförändring. Ghonim skapade den 14 januari ett evenemang på sin Facebooksida, där han skrev följande; "*25 januari: Revolution mot Tortyr, Korruption, Arbetslöshet och Orättvisa*". Några timmar före protesterna skrev Ghonim detta inlägg på sin Facebooksida, Han uppmanade till att 100 000 människor skulle samlas på Tahrir torget 25/1: "*Vänner, på två minuter har vi blivit 300. Vi ska bli 100 000*". "*Vi måste förena oss mot förtryckaren*". Därefter kom ett tredje inlägg: "*Egyptier, min rättvisa ligger i era händer*" (Ghonim 2012: 78-79). Detta ledde till att omkring en miljon människor kom till torget. Detta var den första dagen på den egyptiska revolutionen.

Under revolutionen har NDP kontrollerat oppositionsmedlemmarnas åsikter genom att skapa falska konton och uppge sig vara en del av oppositionspartiet och de regimkritiska politiska rörelserna. De falska kontona var till för att ta reda på vilka aktivister som låg bakom protesterna och för att kunna gripa de i rätt tidpunkt och plats (Ghonim 2012: 202). Men protesterna har redan fått tillräckligt mycket information så det gick inte att stoppa dem från att protestera (Ghonim 2012: 198-200). Enligt Ghonim var flera av anhängarna offentliga personer, bland annat egyptiska skådespelare, artister och personer som var kända för sin politiska aktivism (Ghonim 2012: 204-206).

Dessa kända personer deltog för att främja mobiliseringen i Egypten och samtidigt bidrog de till att flera internationella mediaorganisationer uppmärksammade det som hände i Egypten.

5.2 Det civila samhället under revolutionen

Enligt teoretikern Walzer har det civila samhället syfte och mål att underlätta politiska reformer, förbättra statlig prestanda och skapa en ekonomisk utveckling (Walzer 2002, s.67-68). Dessa mål saknas på grund av att den tidigare auktoritära staten inte kunde tillhandahålla grundläggande tjänster som ett samhälle behöver, utan endast utöva auktoriserad makt. Detta leder till att landet sönderfaller och en revolution bryter ut (ibid).

Det finns två typer av grupper i ett civilt samhälle, grupper som främjar socialt arbete för att förbättra människors liv eller grupper som förespråkar våld och brottslighet (ibid). I Egypten fanns denna uppdelning mellan grupper. Grupper som t.ex. *6 april* var de största

bakom uppkomsten av revolutionen³. Mitt syfte här är att visa gruppen *6 april* som främjar för socialt och ekonomiskt liv, har startats genom ett antal aktivister i sociala medier, som till stor del använde Facebook, Twitter och Youtube för att vinna stöd, varit en av den främsta anledningen till protesterna av 25 januari (ElTantawi & Weist 2011:4).

Dessa aktivistgrupper har under två års försökt att utbyta information via Facebook och Twitter, vilket till sist påbörjade en revolution. Ungdomar i Egypten valde därför att använda tekniken för att undkomma regeringens kontroll och t.o.m. mot gummikulor och etablera tillfälliga avspärrningar (Kirkpatrick & Sanger: 2011). På andra sidan fanns regeringstroga grupper som tillhörde NDP, som på ett våldsamt sätt motarbetade aktivisterna.

Den centrala frågan blir hur man på ett icke negativt sätt kan inverka på att förändra staten. Det hävdas att det civila samhället spelar en viktig roll för att stärka och förbättra institutionen i misslyckade stater (Edwards 2004: 96).

Under denna atmosfär, verkade Mohamed ElBaradei, chefen för FN:s Internationella atomenergiorgan, för utvecklingen av revolutionen genom att starta *National Association for change*⁴. Även ElBaradei betraktades även som en fiende för regeringen i Egypten pga. hans kritik på regimens diktatur. Den sociala förändringen uppkom genom den oppositionskoalitionen som han bildade för ett demokratiskt samhälle, av ca 30 politiker och aktivister.

(ElTantawy & Wiest 2011: 5).

Som Walzer tidigare bevisade i sin teori, knyter en demokratisk övergång an till ett civilt samhälle men verklighetsmässigt kan det civila samhället bestå av en auktoritär institution vilket är fallet i Egypten.

När en revolution startar i ett samhälle finns det en skillnad mellan protest och omvälvande processer i överflöd. För att se dem behöver man granska distinktioner mellan revolutionära situationer och revolutionära resultat. Revolutionerande situationer leder till splittring i statlig makt. Revolutionära resultat är effektivare för att det leder till nya ändringar och uppsättningar av statsmakten. Större och kraftigare revolutioner faller oftast i olika faser där resultatet blir att det bildas en ny situation i samhället. Detta kan pågå tills någon uppsättning av politiska aktörer stärker sitt grepp över staten och slår ner nästa rörelse eller organisation (Bayat 2010: 12-13).

En revolution kan leda till att en stat splittras och olösta samhällsproblem kvarstår. Det som kännetecknar en misslyckad stat har sina rötter mellan etniska, religiösa och fientliga regimer och underordnande grupper (Rotberg 2004: 6-7). I en misslyckad stat råder även anarki och oenighet i landet och förtryck av olika grupper. En annan indikator för en stats splittring är tillväxten av kriminalitet, som omfattar korrupktion, våld och brist på myndighetsutövning. Staten blir kriminell i sitt utövande av förtryck mot deras medborgare, vilket kan leda till revolutionärt gatuvåld. Sönderfallande stater uppvisar

³ <https://www.facebook.com/april6movement?fref=ts>

⁴ <http://www.facebook.com/m.elbaradei2011>

bristfälliga institutioner. Demokratisk debatt är märkbart frånvarande på grund av den verkställande makten (Rotberg 2004: 6-7). För att undersöka vidare hur revolutionen påverkade Egypten, visas nedan en jämförelse mellan år 2010 och 2011.

Den fas Egypten genomgått är att det har skett en splittring i den statliga makten på grund av att konstitutionen inte fungerar. Enligt "Failed states index 2010" har Egypten rankats på plats 45 av 177 länder och är i riskzonen för totalt sönderfall (The failed states index, FFP, 2010). År 2010 låg Egypten på plats 49 som även inkluderar riskzon men har kommit upp 4 platser i rankningen och närmare varningszonen (The failed states index, FFP, 2010).

5.3 Sociala mediers effekt på mobiliseringsstrategier

"If you want to free a society just give them internet access."

Detta citat kommer från Wael Ghonim före revolutionens start.

Ett viktigt nav i mobiliseringen var Facebooksidan Kullena Khaled Said som snabbt fick hundratusentals medlemmar. Den centrala frågan är om sociala medier som Facebook och Twitter kan orsaka social revolution som leder till frihet. Bloggar och andra elektroniska forum har länge använts för att sprida information och bevis på polisens brutalitet och mana till demonstrationer (Filiu 2011: 45-47). I motsats till Tunisiens tidigare absoluta kontroll över media, tillät Egypten innan sin revolution, en relativt fri press och media. Störst betydelse för mobiliseringen innan protesterna den 25 januari var att man vågade sprida de brutala bilderna på Khaled Said. Oberoende egyptiska tidningar hade även en aktiv närvaro på webben för att mobilisera för frihet.

ElBaradei hade sina primära kontaktvägar genom SNS för att kommunicera med sina anhängare och sprida information. Här bidrog också ElBaradeis personliga Facebooksida och Twitterkonto, samt bildandet av Riksförbundet för en social förändring och andra likasinnade grupper. I oktober 2010 citerades ElBaradei i en australisk dagstidning när han sa att social förändring skulle vara nödvändig i Egypten: *"The timing only depends on when people will be able to throw off this culture of fear that the regime has created"* (ElTantawy & Wiest 2011: 7).

De nya medierna har spelat en viktig roll under den arabiska våren i Mellanöstern hävdar den franska professorn Jean-Pierre Filiu i hans bok "The arab revolution". Han menar att sociala medier är en faktor till att revolution har kunnat bryta ut på grund av att Egypten saknar en öppen media och ett civilt samhälle (Filiu 2011: 45-47).

Kommunikationsteknik har varit en tillgång för att underlätta mobiliseringen (Andersson 1999: 123). Det finns en inneboende motsägelse i denna process eftersom offentlig hjälp från aktörer och företag främjar sociala medier och därmed har det skapats

ett utrymme för medborgerlig aktivism (Sidney 2006: 27-28). Cyberaktivism har funnits sedan 2004 i Egypten och spridit sig i andra delar av Mellanöstern. Sedan 2008 mot bakgrund av en global ekonomisk kris och förstärkta politiska förtrycket, har Egypten haft växande protester där sociala medier spelat en avgörande roll.

En annan fördel med SNS i den egyptiska revolutionen, var denna möjlighet att på ett snabbare sätt dela, utbyta och sprida information till miljontals människor runt om hela världen. Ett exempel på denna användning uppkom när egyptierna varit aktiva att följa händelseutvecklingen av den tunisiska revolutionen, som gav dem motivationen att planera inför sin egen samhällsförändring. Informationen från både Tunisien och Egypten utbytes genom idéer samt uppmuntrade ord via SNS. Reflektionen av den tunisiska revolutionen på den egyptiska, uppstått av de egyptiska bloggarna på Facebook, Twitter samt personliga bloggare med delning av nya uppdateringar av bilder och videor av de tunisiska protesterna.

Den 17/1-2011 lade upp aktivisten Nawara Negm ett video meddelande via Twitter av en egyptisk känd skådespelare sitt inspirerade ord för tunisierna. Därmed uppdaterade Negm en post om information som främjade egyptierna att skicka textmeddelanden för att uppmuntra tunisiska folket under deras protester (Negm 2011). Den 21/1-2011 publicerade hon en statusuppdatering med rubriken "Be noble and demonstrate on January 25," där hon bad sina anhängare att gå och protestera. " (ElTantawy & Wiest 2011: 8).

Negm försökte få sina anhängare att träffas ute på gatan, i offentligheten, för ett få sina röster hörda. Som avslutning på hennes statusuppdatering skrev hon följande:

"If you can take pictures, take pictures . . . if you can use Twitter, send tweets... if you can blog, blog from the street. There are people demonstrating for our cause in Tunisia and Jordan, and I just found out that there are people demonstrating in Paris too. All of these people have faith in us."

Under protesterna mot diktaturens regim, delade en egyptisk aktivist sitt budskap via Twitter för att förklara hur effektiv användningen av sociala medier var under revolutionen, "*We use Facebook to scheduel the protest, Twitter to coordinate, and YouTube to tell the world*" (Khondker 2011: 676).

Cyberaktivism har definierats som "*The act of using the internet to advance a political cause that is difficult to advance offline*" (ibid). Enligt professorn Habibul Khondker utgjorde sociala medier en stark effekt på mobiliseringen inför Mubaraks avgång. Khondker hävdar att sociala medier spelat en betydande roll i de politiska och rörelserna i Egypten (Khondker 2011: 677-678). Det är viktigt att vara tydlig med att man inte bör överdriva rollen av de konventionella medierna, som till exempel Aljazeera.

Enligt Björklund et al, har folkets rädsla gradvis brutits ned i en process där sociala medier, en växande grupp av oberoende fullständig fria medier och de unga aktivisternas engagemang spelat en viktig roll (Björklund et al, 2011: 87-88).

5.4 Hur leder sociala medier till en kollektiv aktion?

När den styrande regeringen märkte kraften och förmågan som SNS tillförde aktivisterna, så bestämdes den 28 januari, att en plötslig avstängning av internet och mobiltelefoni skulle ske för att hindra kommunikationen över hela Egypten. Men planen upptäcktes av aktivisterna, vilket ledde till att de vände sig till Facebook, Twitter och bloggar för att varna demonstranterna och även utlänningar i Egypten (varav den största delen var turister), att kommunikationen skulle hindras. Kvällen 27/1-2011 postade en egyptisk Facebookanvändare följande på sin Facebooksida:

“Starting tomorrow morning, all the foreigners in Egypt won’t be able to communicate with their countries back home (facing issues or having troubles), because the Egyptian president gave his orders to cut and stop all kind of communications (Mobile + Internet), he doesn’t want the whole world to see what he will be doing to his own nation, what kind of president is this? Please spread the word”. " (ElTantawy & Wiest 2011: 10).

Användning av sociala nätverkssajter betraktas idag som en av de viktigaste sätten för direkt kommunikation mellan användare. Jag kan dra slutsatsen att användningen av dessa tillgängliga verktyg blev ett gynnsamt tillfälle för invånarna att uttrycka sina åsikter genom spridning av förslag och diskussioner kring olika ämnen. Utifrån teorin om sociala medier, finner jag att betydelsen av dessa platser är mycket större än väntat, och att användarna har kunnat samla kunskap om politik och samhällsproblem ur det sociala livet. Därmed har sociala medier kunnat förbättra användarnas politiska medvetenhet samt gav de ambitionen att öka sina politiska aktiviteter.

Likadant, beskriver min teori om sociala medier att sociala nätverk har haft den sidoeffekten att många som tidigare inte haft den politiska kunskapen, har under användning av Facebook och andra sociala medier kunnat skaffa sig information som utvecklade deras samhällsfrågor, vilka vidare ökade känslan av samhörighet gällande om det gemensamma samhället. Detta avser jag överensstämmer med min fallstudie om revolutionen i Egypten, där användning av sociala nätverk haft en betydande roll för ungdomar och andra personer som tidigare inte haft ett stort samhällsengagemang.

“Several social capital studies have focused on social network site’s ability to enhance a sense of community, specifically by bridging and bonding social capital.” (Papacharissi 2011: 189)

I revolutionens första stadium fick de flesta aktivister av säkerhetsskäl planera offline vilket innebär att kommunikation skedde via sms eller telefon, vilket till skillnad från

sociala medier inte är offentliga. Facebook och liknande plattformar har haft en ”mindre direkt betydelse”, Det är inte alla som anser att SNS hade en avgörande betydelse för revolutionen t.ex har Khamis & Vaughn rangordnat de webbsidor som har haft mest betydelse och kommit fram till att Facebook och liknande plattformar hade en mindre direkt betydelse. Å andra sidan skriver Khamis & Vaughn att kartor gjorda av google var viktiga för samordningen för att varna demonstranter på platser där våld förekom. Twitter användes för både journalister och för mobiliseringen under revolutionen, där nyheter och bilder uppdaterades för att informera omvärlden.

”Khaled Said's court case will be on Saturday 25th September. Don't don't let your forget Khaled. Don't forget what his killers did to him. Please support to our cause of stopping torture and ending emergency law weaken. Your support is valuable and really vital for us to achieve our goals⁵.”
(statusuppdatering från sidan We are all Khaled Said, 8/9 2012)

Demonstrationerna använde SNS även för att uppmärksamma protesterna inför fara och uppdateringar för allmänheten i omvärlden. Tidningen The Guardian publicerade tweets av Mohamed Abdel Fattah som är en egyptisk video journalist, som under kvällen 25/1-2011 skrev många tweets i kort följd under protesterna:

@mfatta7 Tear gas

@mfatta7 I'm suffocating

@mfatta7 We r trapped inside a building

@mfatta7 Armored vehicles outside

@mfatta7 Help we r suffocating

@mfatta7 I will be arrested

@mfatta7 Help!!!

@mfatta7 Arrested

@mfatta7 Ikve [I've] been beaten a lot. (ElTantawy & Wiest 2011: 9).

Med hjälp av dessa nya möjligheter, har svarstiderna blivit alltmer korta genom mobiltelefoner och sms för att omedelbart sända SOS genom Twitter (Siddique, Haroon, och Gabbatt, 2011):

Den egyptiska revolutionen innebar inte bara en politisk kamp, men också en kamp mellan regeringen och folket (Khamis & Vaughn 2011: 18).

När internetuppkopplingen blockerades av regeringen under revolutionen blev den ekonomiska förlusten av avstängningen av internet och mobiltelefon i 90 miljoner dollar (Khamis & Vaughn 2011: 18). I korthet var den egyptiska regimens avstängning av internet inte bara dyrt för företagen utan aktivisternas protester blev också kraftigare på

⁵<https://www.facebook.com/elshaheed.co.uk>

Kairos gator.

Vissa observatörer pekar på att det faktum att nätet i stort sett stängdes ner, ses som bevis på att sociala medier inte hade någon betydelse i hur händelserna växte fram, men andra forskare hävdar att sociala medier påverkade uppbyggnaden av revolutionen (Khamis & Vaughn 2011: 20).

Detta stämmer överens med teorin om sociala medier: ”...Facebook may also provide a comfortable Environment for those not normally engaged in political activity because they see their friends engaged in political behavior on Facebook, which, in turn, translates into offline political participation” (Papacharissi 2011:187).

En tydlig koppling kan jag märka utifrån den ovan nämnda teorin, mellan sociala medier och dess tillämpning i att mobilisera i det verkliga livet, orsakade i slutändan den egyptiska revolutionen. Det visar även att sociala nätverkssajter har haft den rollen för spridning av information i frågor om politiska och sociala ärenden. Där många politiska aktivister engagerade sig att sprida bilder om torterade individer, fattiga och många berättelser om arbetslösa ungdomar, vilket gav den laddade känslan till sociala mediers användare att starta protest och begära en akut förändring.

5.5 Sociala mediars effekt på den offentliga politiken

Att skapa större rörelser via sociala medier kan i efterhand ses ha en omvandlande effekt, som är ett viktigt steg i att motsätta sig den politiska scenen. Som Elisabeth Iskander hävdar var Egypten i behov av en ny reform som skulle sammanföra olika krafter från hela det politiska spektrumet för att skapa ett nytt nationellt projekt för staten (Iskander Elisabeth 2011: 6). Delaktighet är enligt Iskander en nödvändig ingrediens för att säkerhetsställa folks framgång (Iskander Elisabeth 2011: 6). Problemet med generationsväxlingen mellan det gamla ledarskapet, politiska grupper och den unga generationen aktivister har också blivit mer synligt, och debatterna som dominerat den Egyptiska politiken, till exempel om Egypten är en sekulär stat eller en islamistisk är fortfarande obesvarade (Khamis & Vaughn 2011: 26-27).

Realiteter måste beaktas vid bedömningen av sociala mediars roll i den egyptiska revolutionen. Om sociala medier ska fortsätta att spela en annan roll än att agera som en separat kommunikation, är flödet av kommunikationen mellan olika former av media och mellan de olika målgrupperna avgörande (Iskander Elisabeth 2011: 9). Elisabeth Iskander vill klargöra att användningen av sociala medier har varit avgörande för den plötsliga ökningen av demokratiseringsprocess mot frihet och social rättvisa som följd av ett ökat tvång från Mubarak och hans tidigare regim (Iskander Elisabeth 2011: 9-10)

Elisabeth Iskanders analys har en koppling till den föregående teorin ” *Sociala nätverkssajter och medborgerligt engagemang*”. Som tidigare nämnts förklarar teorin att media bör vara fri och staten ska se till att information når ut till folket utan att bestraffning och censur fullbordas. För att detta ska kunna vara möjligt är det viktigt och klargöra att frihet bör vara grundläggande i samhället. Tittar man närmre på vad Egypten har åstadkommit i samband med revolutionen enligt teorins normer, och även enligt Elisabeth Iskanders syn på vad Egypten har uppfyllt, så kan vi använda oss av dessa kriterier:

1. Staten har minskat en del av kontrollen över media och internet (Iskander, E. 2011: 1234).
2. Bestraffning kan inte fullbordas längre vid yttrandet av politiska åsikter (ibid).
3. Staten har en skyldighet att täckning och internet uppkoppling ska finnas i hela landet utan att avstängning ska ske (ibid).
4. Nya kanaler, tidningar och webbsidor har bildats för att vidga ett bredare spektrum för offentlig kommunikation (ibid).
5. Median har fått en mer betydelsefull mening och bedriver en öppen media som behandlar alla aspekter som berör samhället, utan att det ska vara till exempel statens fördel (ibid).

Den Egyptiska revolutionen var inte ett direkt resultat av ett Facebook mirakel, men slutsatsen av trettio år av en dominerande auktoritär stat, gjorde att det egyptiska folket bestämde sig för en förändring. Enligt Wael Ghonim har sociala medier tänt gnistan för gemenskap att kämpa och mobilisera för demokrati (Ghonim 2012: 217). Sedan århundrande tillbaka har revolutioner varit aktuella men haft olika utmärkande drag och orsaker.

Den ledarlösa revolutionen är en revolution av en ny typ, inte som äldre revolutioner som användes tidigare under historien. Idag uppstod den tekniska revolutionen genom de unga internetanvändarna. Överföring av entusiasm genom sociala nätverkssajter till det offentliga rummet i Egypten, är en av de viktigaste faktorerna som har sitt ursprung i revolutionen. Och ännu viktigare, hur användes dessa webbplatser, och för vilket syfte och varför.

Utifrån den nämnda teorin om betydelsen av sociala medier i nomineringen av USA:s , president, betraktas webbplatser som en av de viktigaste och enklaste metoderna för spridning av nyheter Samma metod användes i det egyptiska samhället. Därför avses sociala medier som ett sätt att fritt yttra sig via sociala mediers med andra användare över hela världen, är en av orsakerna som motiverade både unga och äldre användare att påbörja kämpa för demokratisering. Här kommer det elektroniska civila samhället att förverkliga sina planer ute i samhället.

Detta anser jag att sociala medier i detta fall varit som ett medel för att stötta individerna ute i det verkliga samhället. Därmed kan jag också se det som ett sätt att planera och sprida information online med andra användare. Utifrån kraven som folket

stälde för ett bättre demokratiserat samhälle, har inte med sociala medier att göra. Samhället saknade viktiga processer som berörde alla samhällsklasser, dvs. fattigdomsproblem, arbetslöshet, låga löner, brist på användning av tillgängliga resurser, ojämlikhet, undantagslagen och förföljelse av staten i de enklaste mänskliga rättigheter.

Jag kom fram till att användning av sociala nätverkssajter varit en *metod* för att yttra de önskade behoven, som behövdes för att påbörja en revolution.

Ur min egen synvinkel anser jag att med dagens teknologi och den nya generationen bidragit till en understödd mobilisering. Man kan inte dra den förhastade slutsatsen att sociala medier var den direkta faktorn till revolutionen, men å andra sidan har aktivister med hjälp av sociala medier brutit ner barriären för att våga skapa en proteströrelse.

Revolutionen i Egypten har dock inte gett en fullbordad demokratisering men egyptierna har tagit ett steg på vägen mot yttrandefrihet. Sedan Mubaraks avgång har det egyptiska folket talat ut om att den militära ledningen skall lämna över makten till ett civilstyre men frågan är fortfarande olöst. De väpnade styrkornas högsta råd som är lett av Hussein Tantawi, har hållit en låg profil sedan han genomförde temporära konstitutionsändringar i mars 2011. Men tecken visar att det är oklart om Tantawi kommer att inleda någon folkomröstning för att bilda en ny regering och institution. Han lovade sina medborgare en folkomröstning den 30 juni 2011, men processen står fortfarande still (Cook 2011:286-287) .

6. Avslutande diskussion

Sociala medierna hade en viktig roll för den egyptiska revolutionen, dock via de politiska aktörer samt vanliga civila människor med ett nyväckt politiskt engagemang, som insåg att dessa medier kunde vara ett avgörande verktyg för att mobilisera det civila samhället, och därigenom åstadkomma en grundläggande förändring. Detta är svaret på fallstudiens frågeställning.

Protesterna på gatorna, huvudsakligen på Tahrirtorget, var den avgörande drivkraften bakom resultaten, det vill säga grunden till politisk förändring, som innebar att den förre presidenten Mubarak till slut avgick. Dock ska inte rollen av sociala medier underskattas - till att bilda allmänhetens medvetenhet som en del av konsensusbildning och mobilisering. De bakomliggande orsakerna till missnöjet som ledde till den egyptiska revolutionen, kan sammanfattas av många konstitutionella problem, korruption, sociala problem samt begränsning av yttrandefriheten.

Denna fallstudie inkluderade varierad litteratur med olika syn på sociala medier. I analysen användes påståenden om rollen av sociala medier, där författarna ansåg att dessa kan leda till demokratisering och skapandet av ett civilsamhälle. Det jag anser vara bevisat i fallet Egypten, är att sociala medier definitivt är ett verktyg som ledde till kollektiva aktioner med gemensamma mål.

Revolutionen 25 januari, uppstod utan en ledare – den verkliga ledaren för det var egyptiska folket själva. Revolutionen beskrevs av aktivisten Wael Ghonim som en Wikipediauppdatering, där alla bidrar till helheten.

7. Förslag på vidare forskning

Det hade varit önskvärt att undersöka revolutionens uppnådda mål fram över, d.v.s. om revolutionen lett till en ökad demokratisering i Egypten. Det hade också varit intressant att analysera vidare om sociala medier kommer att bidra med nya idéer till en fortsatt demokratisering. Det skulle även vara av vikt att se medborgarnas syn på den nybildade regeringen och undersöka om folkets vilja och önskemål verkligen framförs och tas hänsyn till i fortsättningen.

8. Litteratur- och källförteckning

Primära källor:

Bayat, Asef. (2010). *Life as politics: how ordinary people change the Middle East*. Stanford, Calif.: Stanford University Press

Cook, Steven A. (2012). *The struggle for Egypt: from Nasser to Tahrir Square*. Oxford: Oxford University Press

Ghonim, Wael (2012). *Revolution 2.0: folkets makt är större än människorna vid makten: minnen*. 1. utg. Stockholm: Natur & kultur

Iskander, Elizabeth (2011) *Connecting the national and the virtual: can Facebook activism remain relevant after Egypt's January 25 uprising?* International journal of communication, 5.pp. 13-15. ISSN 1932-8036

Sekundära källor:

Anderson, Lisa (red.) (1999). *Transitions to democracy*. New York: Columbia University Press

Badersten, Björn (2006). *Normativ metod: att studera det önskvärda*. Lund: Studentlitteratur

Bradley, John R. (2012). *After the Arab spring: How Islamists hijacked the Middle East revolts. The Arab revolution: ten lessons from the democratic uprising* New York: Palgrave Macmillan

Björklund, Per (2011). *Revolution i Egypten: en gnista kan tända en präriebrand*. Stockholm: Leopard

Edwards, Michael (2004). *Civil society*. Cambridge: Polity

EITantawy, Nahed & Wiest, Julie B. (2011) *Social Media in the Egyptian revolution: Reconsidering Resource Mobilization Theory*

- Esaiasson, Peter (2007). *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*. 3[rev.] uppl. Stockholm: Norstedts juridik
- Filiu, Jean-Pierre (2011). *The Arab Revolution*. London: Hurst
- Grugel, Jean (2002). *Democratization: a critical introduction*. Basingstoke: Palgrave
- Haerpfer, Christian W. (red.), (2009) *Democratization*, Oxford University Press, Oxford
- Hatem Elliesie: *The Rule of Law in Egypt*. In: Matthias Koetter / Gunnar Folke Schuppert (Eds.), *Understanding of the Rule of Law in various Legal Orders of the World: Working Paper Series Nr. 5 of SFB 700: Governance in Limited Areas of Statehood*, Berlin 2010.
- Hann, Chris & Dunn, Elizabeth (red.) (1996). *Civil society: challenging western models*. London: Routledge
- Khondker, Habibul Haque. 2011. "Role of the New Media in the Arab Spring." *Globalizations* 8(5): 675–679.
- McQuail, Denis (2010). *McQuail's mass communication theory*. 6. ed. London: Sage
- Papacharissi, Zizi (red.) (2011). *A networked self: identity, community and culture on social network sites*. New York: Routledge
- Rotberg, Robert I. (red.) (2004). *When states fail: causes and consequences*. Princeton, N.J.: Princeton University Press
- Strömbäck, Jesper (2009). *Makt, medier och samhälle: en introduktion till politisk kommunikation*. 1. uppl. Stockholm: SNS förlag
- Tarrow, Sidney G. (1998). *Power in movement: social movements and contentious politics*. 2.ed. Cambridge: Cambridge University Press
- Tarrow, Sidney G. (2005). *The new transnational activism*. Cambridge: Cambridge University Press

Elektroniska källor :

Aljazeera, sökord, Timeline: Egypt's Revolution (2011)

<http://www.aljazeera.com/news/middleeast/2011/01/201112515334871490.html>

(Hämtad: 2012-04-23)

Arab media & Society, Publications, *Cyberactivism in the Egyptian Revolution: How Civic Engagement and Citizen Journalism Tilted the Balance* By: Khamis Sahar and Vaughn

Katherine (2011)

<http://www.arabmediasociety.com/?article=769> (Hämtad: 2012-05-03)

Beer, D. & Burrows, R. (2007). *Sociology and, of and in Web 2.0: Some Initial Considerations* University of York; York St John University

<http://www.socresonline.org.uk/12/5/17.html> (Hämtad: 2012-09-05)

Egypt's Transition, Parties and alliance, sökord: Freedom and Justice party 2011

<http://egyptelections.carnegieendowment.org/2011/09/22/al-hurriyya-wa-al-'adala-freedom-and-justice-party> (Hämtad: 2012-04-06)

Egypt's Transition, Parties and alliance, sökord: Light party 2011

<http://egyptelections.carnegieendowment.org/2011/09/21/al-nour-light-party>

(Hämtad 2012-04-06)

Egypt's Transition, Parties and alliance, sökord, Free Egyptians Party 2011

<http://egyptelections.carnegieendowment.org/2011/09/21/al-masriyeen-al-ahrrar-free-egyptians-party> (Hämtad: 2012-04-02)

Facebook page: *Mohamed ElBaradei*. <http://www.facebook.com/>

[#!/group.php?gid=184655341853](http://www.facebook.com/#!/group.php?gid=184655341853) (Hämtad: 2012-09-19)

Facebook page: *ElBaradei for Presidency*.

<http://www.facebook.com/m.elbaradei2011> (Hämtad: 2012-09-19)

Facebook page: *April 6 Youth Movement*

<http://www.facebook.com/april6movement?fref=ts> (Hämtad: 2012-09-19)

FFP, The failed states index, 2010

<http://www.fundforpeace.org/global/?q=fsi-grid2010> (Hämtad: 2012-04-02)

FFP, The failed states index, 2011

<http://www.fundforpeace.org/global/?q=fsi-grid2011>

(Hämtad: 2012-04-02)

FFP, *Publications: Egypt After Mubarak: Turning A Failing State Into A Success*, by Brill C.Kenneth (2011-02-25)

<http://www.fundforpeace.org/global/?q=node/48> (Hämtad: 2012-04-05)

Negm, N. (2011). *Tahyees front blog*. Retrieved from

http://tahyees.blogspot.com/2011_01_01_archive.html (Hämtad: 2012-09-15)

Nytimes, sökord, Egypt-Islamic Democrats. By: James Traub (2007.04-29)

http://www.nytimes.com/2007/04/29/magazine/29Brotherhood.t.html?pagewanted=all&fb_source=message (Hämtad: 2012-04-23)

Sparks and Prairie Fires: A Theory of Unanticipated Political Revolution Author(s): Timur Kuran Source: Public Choice, Vol. 61, No. 1 (Apr., 1989), pp. 41-74 Published by: Springer
Stable URL:

<http://www.jstor.org/stable/30025019> (Hämtad 2012-07-03)

Tumblr, Camilla's Notebook: *Internet & the Egyptian revolution? A conversation with Alaa Abd El Fattah*.

<http://camillesnotebook.tumblr.com/post/31342351753/internet-the-egyptian-revolution-a-conversation-with> (Hämtad: 2012-09-06)

UNICEF, sökord, social mobilization, 2008

http://www.unicef.org/cbsc/index_42347.html (Hämtad 2012-07-10)